

HOMILIA EN LA MISSA DE LA FESTA MAJOR DE CARDONA

Solemnitat de la Mare de Déu del Patrocini

Tots coneixeu la dita “rere un gran home, hi ha una gran dona”. La dita es refereix al fet que els grans estadistes sort en tenen de la seva esposa. Avui, de ben segur, pensant en les dones que tenen grandíssimes responsabilitats en el món de la política, de l’economia, de la comunicació, de la investigació, no sé si podríem dir que “rere una gran dona, hi ha un gran home”.

Permeteu-me un altre canvi que segur que farà real la dita: “Rere un gran home o una gran dona, hi ha una gran mare i un gran pare”.

Avui, els pares de la immensa majoria dels infants i adolescents del nostre país tornen a portar els seus fills a les aules amb un cert ai al cor. Avui, aquí a Cardona festegem la Mare de Déu del Patrocini, patrona de la vila i mare de tots els cardonins. Avui, aquests dos fets ens recorden l’any complicat que hem viscut i els nombrosos parents i veïns que ens han deixat a causa de la pandèmia que encara ens assetja i ens ha canviat la nostra manera de fer i de viure.

Jo mateix vinc a presidir aquesta festa major recordant els dos mesos que vaig acompanyar-vos en aquells moments difícils, mentre els vostres preveres estaven ingressats a l’hospital. Recordo especialment aquella pregària fervent a la Mare de Déu, en el seu cambril, per tots els difunts, els malalts i especialment els vostres preveres, que gràcies a la seva intercessió avui els tenim sans i estalvis entre nosaltres.

Acabem d’escoltar també com “Jesús, el Messies, vingué al món”, fill d’una gran dona, que prengué per marit un gran home. Fixem-nos, doncs, en el misteri d’aquella que havia d’infantar Jesús i havia d’educar-lo fins a la maduresa. Fixem-nos d’esquitllada en Josep, el seu bon marit, i en el seu paper en l’educació i la maduració humana i espiritual de Jesús. Aquesta doble mirada, avui especialment, mostra la importància del paper dels pares en la vida dels infants i adolescents.

Vull mostrar, també, com l’Església, la comunitat dels creients, ha d’exercir un paper paternal i maternal envers tots els qui s’hi apropen, especialment els que no han gaudit d’uns pares que els estimessin. Això ens

farà comprendre per què sempre rere un gran home o una gran dona hi ha uns grans pares o una comunitat que els substitueixi.

Aquesta aproximació a la Paraula en aquesta festa de Maria ens dirà alguna cosa profunda sobre el paper dels pares en el misteri de cada persona.

Fer aquesta lectura em sembla especialment lluminós, en aquest temps de crisi familiar, de gravíssimes conseqüències personals i socials. Crec que és urgent adonar-nos com Déu ha portat a terme la salvació, per què Déu ha volgut que rere Jesús hi hagués una gran mare i un gran pare.

Un previ: La conjugació humanodivina de Jesús.

Dues consideracions: Una arran de la figura maternal de Maria i l'altra arran de la figura paternal de Josep, amb vista a ajudar les mares i els pares d'avui.

Sengles aplicacions a la comunitat cristiana, amb vista al seu urgent paper maternal i paternal.

El previ

Déu podia enviar el seu fill de moltes maneres –miraculosament, baixant del cel enmig dels núvols, a l'estil d'Elies; com un rei poderós, amb gran exèrcit i esclatant magnificència, a l'estil de David, el gran rei... Déu va enviar el seu fill fent-se plenament home. Escollint i preservant del pecat original una mare. Cercant un sant baró que li pogués fer de pare. Pobres, humils i sants. Fou engendrat per l'Esperit Sant en el si virginal de Maria. Passà per totes les etapes de l'embaràs. Nasqué com tot home. Fou alletat. Va usar bolquers. Va haver d'aprendre a menjar, caminar, parlar, pregar, llegir, escriure, treballar, predicar. Tot aquest aprenentatge, malgrat la seva divinitat, va ser a mode humà i Maria i Josep hi varen tenir un paper clau.

La seva pregària respira la pietat i la intimitat dels pobres de Yahvé. La seva predicació està impregnada de la saviesa popular. La seva personalitat traspua la llibertat dels pobres i dels confiats en Déu. La seva pobresa té ressons de Natzaret.

En definitiva, Jesús beu molt de la seva mare Maria i del paper paternal de Josep.

1a. Consideració. Arran de Maria

A l'evangeli, hi llegim: “es trobà que esperava un fill per obra de l'Esperit Sant”. Tots sabem que fou una sorpresa, però una sorpresa acollida lliurement i responsable. Es trobà que esperava un fill, perquè es va fiar de l'àngel i va dir “soc l'esclava del Senyor, que es faci en mi segons la vostra paraula”. Aquest sí concentra tot el misteri de Maria. Fou escollida i preparada des de la seva concepció per a pronunciar aquest sí i tota la resta de la seva vida brolla d'aquest sí.

Maria és la dona confiada en Déu, valenta davant les circumstàncies i fidel fins a les darreres conseqüències.

És evident que Jesús va respirar des del si matern i en la seva infantesa amb Maria aquestes actituds profundes i vitals. Jesús va aprendre a confiar en Déu, a mirar la vida amb els ulls de Déu. L'arrel del “no tingueu por”, “no valeu més que tots els ocells”, “no us té comptats el meu pare tots els cabells del cap” no estava en la confiança en Déu de la seva mare?

Jesús va aprendre de petit a afrontar les circumstàncies, sense por. Com Maria, ell mai no va tenir res a perdre. Com sa mare, se sentia fill estimat de Déu i sabia que tot estava a les seves mans. Qui viu pobre, per viure lliure i feliç, res ha de defensar, ni preservar, cap compromís el pot lligar. No apareix també en Jesús aquesta valentia, davant dels adversaris, davant de la persecució, davant de la passió?

Jesús va aprendre de petit a ser fidel fins a les darreres conseqüències. Va veure que Maria, a partir dels 12 anys, li deixava espai per a pregar personalment, per a aprendre dels mestres de la Llei: li va deixar espai perquè enriquis la seva pietat. Va veure que, a partir de la seva vida pública, el seguia, però no interferia. Passava de mare a deixeblla i si entrava en escena, era per ajudar-lo a la fidelitat a la seva missió, no pas per interrompre-la. És evident que rere el canvi després de l'èxit de Galilea, la concentració en la preparació dels deixebles en la pujada cap a Jerusalem i la passió, mort i resurrecció hi ha la fidelitat apresada de Maria.

Rere un gran home hi ha una gran mare. No una mare controladora i possessiva, tampoc una mare temorosa i menys encara castradora del projecte vital del seu fill. Hi ha una mare que confia en Déu, que afronta les circumstàncies i que és fidel a la missió rebuda.

Les mares que estan lluny del model de Maria, a voltes perquè elles mateixes arrossegueu les conseqüències de les seves pròpies històries

vitals, acaben lliurant a la societat, homes i dones ferits, dependents, malaltissos i, massa sovint, esclaus de tantes evasions i fugides.

Les mares del nostre temps necessiten amb urgència aprendre de Maria i confiar en la seva ajuda maternal.

2a. Consideració. Arran de Josep

A l'evangeli, hi llegim: "Josep, el seu espòs, que era un home bo". Era bo i era creient. Josep, per la seva bondat i per la seva fe, va assumir el greu i difícil paper d'educar el seu fill en les virtuts de la pietat, del treball i la bondat.

Jesús, quan en la infantesa s'interessava per les eines, quan en l'adolescència volia ser útil i aprendre l'ofici de son pare, quan en la joventut partia amb ell cap a Sèforis a treballar, va aprendre de Josep a ser dòcil al projecte de Déu, va afinar la seva capacitat d'escoltar Déu i de respondre-hi generosament. Va aprendre també a viure en el servei sacrificat, exercitat en el treball dur i constant. Va aprendre a mirar amb bondat cada persona i cada circumstància.

Josep no era un home primari, era un home creient. Josep no era un home dur, era un home ferm. Josep no era un home violent, era un home bondadós. Jesús va aprendre a ser dòcil a Déu, sense ser un tou. Va aprendre a ser determinat, sense rigideses insensibles a les situacions de les persones. Va aprendre a mirar des de Déu, amb bondat, sense esdevenir un bonàs, un enze.

En aquest temps de desdibuixament de la masculinitat i de la paternitat, els pares faran bé d'emmirallar-se en sant Josep i de dedicar temps als fills amb estimació i ferma, especialment amb els nois a mesura que es van fent grandets. Sant Josep és un bon mestre i un bon intercessor.

Aquestes consideracions sobre la maternitat i la paternitat, no només són il·luminadores per als pares d'avui, també ho són per a la nostra comunitat cristiana davant l'emergència afectiva de la nostra societat.

Avui o la comunitat cristiana fa de mare i de pare de molts dels qui s'hi apropen ferits per la vida o serà irrellevant allò que pretén predicar-los.

Les generacions que van d'un servidor en avall, les que han abandonat massivament l'església i en comptagotes s'hi tornen a apropar. Som els fills de l'hecatombe del matrimoni –més de la meitat dels que tenen menys de 50 anys tenen els pares biològics separats. Som les generacions on un de cada quatre individus ha patit abusos d'algun tipus (físic, psicològic o sexual) i la immensa majoria en l'entorn familiar. Som les generacions de la generalització de les addiccions, de l'explosió de les malalties mentals i del drama del suïcidi. Som les generacions que viuen a la intempèrie a la recerca d'un sentit a la vida.

L'Església, durant anys, s'ha lamentat d'aquest desgavell, i s'ha sentit temptada a quedar-se en la denúncia i la culpabilització. La nostra missió, però, és educar i curar. Esdevenir una comunitat maternal i paternal que curi les ferides d'aquells que s'han sentit desatesos pels seus propis pares i que ensenyi a ser-ne els qui no n'han pogut aprendre a casa.

Sí, amics, sense deixar de treballar perquè els pares i mares del present i del futur puguin construir famílies que permetin el creixement de grans homes i dones, convé que cultivem el perfil maternal i paternal de la comunitat cristiana amb vista a la guarició de tants.

Maria, imatge de l'Església, ensenya a la comunitat cristiana aquest paper maternal. Ella és la que està dreta als peus de la creu. Ella està a prop de tots aquells que sofreixen, també de tots aquells que no han tingut una bona mare i a causa d'una adolescència desgavellada han relliscat pels pendents del fracàs i de les fugides. L'església té la missió de fer de mare de tots aquests. Acollint-los i estimant-los amb tendresa, escoltant-los sense culpabilitzar-los, ensenyant-los a confiar, a no tenir por i a ser fidels.

Una comunitat que fa això serà un oasi acollidor i restaurador enmig del desert inhòspit de la nostra societat. Germans, en aquest temps, com a església no cal fer coses estranyes. Només cal ser una comunitat fraterna i orant: un grup de persones guarides, que acullen i acompanyen confiant i demanant l'acció guaridora de Déu per intercessió de la seva Mare.

La comunitat cristiana també ha d'adquirir aquest rostre paternal de Josep envers tots aquells que, acollits i estimats a l'estil d'una mare, necessiten sortir de la seva vida passada, superar els vicis i tallar amb les relacions i els comportaments nascuts d'una vida falsa. Els ferits emocionalment no només necessiten acollida i tendresa, també necessiten escoltar quin és el projecte de Déu sobre la seva vida, quina és la seva veritat més pregona i real.

La comunitat ha de saber fer arribar la veritat a cada persona perquè pugui néixer de nou. La comunitat, amb gran paciència, ha d'ensenyar a dir no, a demanar ajuda quan hom experimenta debilitat i temptació, ha de mostrar que Déu no vol fer un home o una dona nous sense la seva col·laboració valenta i determinada. La comunitat no s'ha d'atemorir si a voltes ha de dir: "quan estiguis disposat a lluitar per tu mateix, torna". La comunitat ha d'ajudar a reconstruir la mirada, ha d'ajudar a mirar amb misericòrdia i bondat. El ferit per la vida mira amb por, amb rancúnia, amb desig de posseir i d'usar. La comunitat, mirant una vegada i una altra amb bondat, ensenya a mirar com Déu, com sant Josep. El convers tendeix a mirar amb exigència i la comunitat ha d'ajudar-lo a mirar com Déu, com sant Josep, amb misericòrdia.

Estimada comunitat cristiana de Cardona, esteu acompanyats per Maria per totes bandes –des del Patrocini, al Remei, a la Pietat, a Lurdes i de lluny us esguarda el Miracle. Sigueu una comunitat maternal, sigueu una comunitat paternal. A les vostres mans no teniu la possibilitat que Cardona sigui un oasi social, però sí que podeu fer que a Cardona hi hagi un oasi afectiu i espiritual. Ho encomano a la vostra estimada Mare de Déu del Patrocini, que us guiï, que sigui el vostre blanc estel.

Cardona, 14 de setembre de 2020